

Fremsat den 24. februar 2022 af Charlotte Broman Mølbæk (SF), Kirsten Normann Andersen (SF),
Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) og Trine Torp (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

om mere fleksibel hjælp til borgere med handicap i forbindelse med flytning mellem kommuner og efter det fyldte 18. år

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte lovforslag senest inden udgangen af oktober 2022 om afbureaukratisering af og mere fleksibel hjælp til borgere med handicap.

Lovforslaget skal indebære,

- 1) at personer med handicap, der flytter mellem kommuner, kan beholde de samme hjælpemidler og tilbud om hjælp, som de var visiteret til i den oprindelige kommune, efter flytning til en anden kommune i en periode

på mindst 2 år, medmindre der sker ændringer i deres situation eller livsvilkår, og

- 2) at der igangsættes et forsøg i løbet af år 2023, hvor hjælp til borgere med et handicap videreføres, efter borgeren er fyldt 18 år, medmindre der er sket væsentlige ændringer i deres situation, eller hvis deres muligheder for rehabilitering, uddannelse og job kan forbedres væsentligt via en overgang til voksenbestemmelserne.

Bemærkninger til forslaget

Flytning over kommunegrænser

Når en borger flytter fra en kommune til en anden, bliver tilflytningskommunen ny opholdskommune jf. retssikkerhedsloven § 9, og bliver som udgangspunkt også den kommune, som har pligt til at yde hjælp og støtte. Når tilflytningskommunen skal vurdere, om borgeren fortsat skal have den hjælp, som borgeren fik i fraflytningskommunen, kan kommunen i dag på baggrund af en individuel og konkret vurdering foretage ændringer i hjælpen – typisk fordi tilflytningskommunen yder et andet serviceniveau end den tidligere opholdskommune. I SF har vi respekt for det kommunale selvstyre, men vi mener også, at tilflytningskommunerne nogle gange er for hurtige til at revurdere hjælpen efter servicelovens §§ 41 og 100 (nødvendige merudgifter), § 42 (tabt arbejdsfortjeneste) og §§ 95 og 96 (BPA) og hjælpemidler med henvisning til det lokale serviceniveau eller en revisitation, på trods af at der ikke er sket nogen afgørende ændringer i borgerens situation. Derfor foreslår SF, at der laves de nødvendige ændringer af retssikkerheds- og/eller serviceloven, så borgerne kan fortsætte med den hidtidige hjælp og fastholde de eksisterende hjælpemidler i en længere periode på mindst 2 år, når de flytter over kommunegrænser. Det vil for det første mindske følelsen af at være »stavnsbundet« hos de borgere, der kunne frygte et forringet serviceniveau i forbindelse med en eventuel flytning. For det andet vil det kunne mindske de kommunale transaktionsomkostninger og nedbringe mængden af bureaukrati, fordi man kan undgå at rekvirere en række borgere i deres første tid i kommunen og helt undgå rekviration af nogle borgere, fordi borgeren opholder sig kortvarigt i kommunen – f.eks. studerer i kommunen.

Forsøg med mere flydende overgang til voksenlivet

Med vedtagelsen af L 17 i december 2020 (folketingsåret 2020-21) om forberedelse af overgangen til voksenlivet for unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse styrkede Folketinget kommunernes incitament til at forberede overgangen til voksenlivet for unge med et handicap. Det er godt, fordi det kan være med til at sikre, at borgere med handicap kan være med til at træffe beslutninger på egne vegne om bl.a. uddannelse, beskæftigelse og forsørgelsesgrundlag, boligforhold og sociale forhold. På trods heraf oplever mange unge med et handicap stadigvæk, at der ved deres overgang til voksenreglerne sker en voldsom ændring i den hjælp, de modtog før det fyldte 18. år, som ødelægger deres livskvalitet – f.eks. i form af at den

praktiske hjælp og mulighed for ledsagelse i medfør af servicelovens § 44 forsvinder.

Årsagerne er flere. Ud over at bestemmelserne i serviceloven er forskellige på børne- og voksenområdet, skyldes den store forskel også, at man i børnebestemmelserne har fokus på trivsel og udvikling, mens man i voksenbestemmelsen har fokus på uddannelse og beskæftigelse. Umiddelbart giver dette rigtig god mening, idet alle borgere forventes at være voksne, beslutningsdygtige og (i hvert fald delvis) selvforsørgende, når de fylder 18 år. Men vi må ikke glemme, at en del unge med handicap er meget langt fra uddannelse og beskæftigelse, og nogle opnår aldrig uddannelse eller beskæftigelse på grund af deres alvorlige fysiske og/eller kognitive handicap. Disse borgere har selvfølgelig stadig brug for rehabiliterende og udviklende tilbud, der kan øge deres livskvalitet, i takt med at de bliver ældre, og de skal derfor også have mulighed for at kunne leve deres voksenliv. For dem vil det ofte være en forudsætning herfor, at de kan fortsætte med den praktiske hjælp og de hjælpemidler, de fik bevilget før det fyldte 18. år – enten i kortere eller længere tid afhængigt af handicappet – før de kan honorere de krav, som samfundet stiller til unge i forhold til uddannelse og job.

På den baggrund foreslår SF, at man i en række kommuner udfører et forsøg med mere flydende overgange mellem børne- og voksenbestemmelserne. Det har Danske Handicaporganisationer også foreslået i deres socialudspil fra 2019 »Gør det gode liv til målet«. Forsøget skal indebære, at kommunerne efter aftale med familien/borgeren både kan benytte tilbud efter servicelovens voksenbestemmelser før det fyldte 18. år og/eller kan benytte tilbud efter servicelovens børnebestemmelser efter det fyldte 18. år, indtil der sker væsentlige ændringer i borgerens livssituation, eller indtil borgeren selv ønsker sin hjælp vurderet og afgjort efter voksenbestemmelserne. Det foreslås, at forsøgene evalueres efter 2 år med henblik på at se, hvad forsøget har haft af betydning for borgerens livskvalitet og udvikling, men også om forsøget har betydet en eventuel mere smidig sagsbehandling.

Finansiering

Det forslås, at der afsættes 10 mio. kr. fra den sociale reserve i 2023 til forsøget med en bedre overgang mellem børne- og voksenbestemmelserne.

Skriftlig fremsættelse

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om mere fleksibel hjælp til borgere med handicap i forbindelse med flytning mellem kommuner og efter det fyldte 18. år.

(Beslutningsforslag nr. B 114)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.